

Inwestor:

GMINA PIECKI
Urząd Gminy Piecki
Ul. Zwycięstwa 34
11-710 Piecki

Projektant:

GRIMA ARCHITEKTURA I KRAJOBRAZ SP. Z O.O.
Ul. Ciołka 17 lok. 415
01-445 Warszawa
tel. 503 123 553

**Obiekt: „ŚCIEŻKA ROWEROWEA, CIĄG PIESZO ROWEROWY, CIĄG PIESZY
WRAZ Z OŚWIELTENIEM W PIECKACH”**

Nr działek ewidencyjnych: 643/23
Obręb: 18
Jednostka ewidencyjna: 281004_2
KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO: VIII

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEN	PODPIS	
ARCHITEKTURA				
Projektant	mgr. inż. Andrzej Małek	St - 502/84		
Opracował	inż. arch. kraj. Mariusz Naumienko	-		
Opracował	mgr. inż. arch. kraj. Maciej Kubaszewski	-		
NAWIERZCHNIE				
Projektant	mgr. inż. Jan Zackiewicz	MAZ/BD/5758/01		
INSTALACJE ELEKTRYCZNE				
Projektant	mgr. inż. Radosław Kaczmarek	POM/0217/POOE/09		
Sprawdzający	mgr. inż. Michał Moczydłowski	MAZ/0550/PWOE/14		
ZIELEN				
Opracował	inż. arch. kraj. Mariusz Naumienko	-		
	mgr. inż. arch. kraj. Maciej Kubaszewski	-		

GRUDZIEŃ 2017

SPIS TREŚCI

1.	PRZEDMIOT OPRACOWANIA	3
1.1.	PRZEDMIOT INWESTYCJI	3
1.1.	PODSTAWA OPRACOWANIA	3
1.2.	ZAKRES OPRACOWANIA	3
2.	KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA ROBÓT	4
3.	ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI	5
4.	INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW	6
5.	ORGANIZACJA PLACU BUDOWY	7
6.	PRZEPISY ZWIĄZANE	9

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

1.1. PRZEDMIOT INWESTYCJI

Przedmiotem inwestycji jest budowa ścieżki rowerowej, ścieżki pieszo rowerowej, ciągu pieszego, wraz z towarzyszącymi obiektami małej architektury i wewnętrzną instalacją oświetlenia w Pieckach, nr działek ewidencyjnych: 643/2, obręb 18, w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Budowa ścieżki rowerowej w Pieckach”.

Inwestor:

GMINA PIECKI

Urząd Gminy Piecki

Ul. Zwycięstwa 34

11-710 Piecki

Podstawa opracowania:

Umowa nr BKR.7011.8.2017 zawartą dnia 07.2017 r. pomiędzy Gminą Piecki z siedzibą w Urzędzie Gminy Piecki ul. Zwycięstwa 34, 11-710 Piecki a firmą Grima Architektura i Krajobraz Sp. z o.o. ul. Ciołka 17/415, 01-415 Warszawa,

Do opracowania zadania wykorzystano następujące materiały:

1. umowę nr BKR.7011.8.2017 zawartą dnia 07.2017 r. pomiędzy Gminą Piecki z siedzibą w Urzędzie Gminy Piecki ul. Zwycięstwa 34, 11-710 Piecki a firmą Grima Architektura i Krajobraz Sp. z o.o. ul. Ciołka 17/415, 01-415 Warszawa,
2. mapę do celów projektowych wykonaną przez pracownię GEOSTAR Piotr Tuszyński, przyjętą do zasobu dnia 15 grudnia 2017 r. Identyfikator ewidencyjny materiału zasobu operatu technicznego P.2810.2017.1168,
3. opinię geologiczną podłoża gruntowego wykonaną przez pracownię Geotechnika, mgr. inż. Bolesław Zwinczak upr. 050450 i 070305,
4. wytyczne inwestora,
5. wizję lokalną,
6. zgodność dokumentacji z warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych tom V „Instalacje elektryczne”, normą SEP N SEP – E- 004:2004, PN-EN 13201,
7. Aktualne przepisy i normy.

7.1. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres rzeczowy opracowania obejmuje:

W zakresie architektury:

- roboty rozbiórkowe fragmentów istniejącego ciągu pieszego oraz nawierzchni parkingu, demontaż ławki
- elementy małej architektury: stojaki na rowery, stacja napraw rowerów, ławka, kosz na śmieci.

W zakresie nawierzchni:

- ciąg pieszy o nawierzchni z kostki betonowej
- ścieżka rowerowa o nawierzchni bitumicznej
- ciąg pieszo rowerowa

W zakresie instalacji elektrycznej:

- wewnętrzna instalacja oświetlenia

Podczas realizacji inwestycji wykonywane będą roboty budowlane:

- wykonywanie wykopów
- wykonywanie robót betoniarskich,
- montaż urządzeń elektrycznych

Ich charakter stwarza ryzyko powstania zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dla zatrudnionych na budowie pracowników. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. nr 2003 nr 120 poz. 1126) dla tego przedsięwzięcia powinien być opracowany plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Opracowanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia należy do obowiązków Kierownika Budowy, zgodnie z art. 21a Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414).

Plan BIOZ powinien być opracowany przed rozpoczęciem budowy, z uwzględnieniem specyfiki obiektów i warunków prowadzenia robót budowlanych.

Roboty budowlane należy wykonywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003 nr 47 poz. 401).

2. KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA ROBÓT

Roboty budowlane należy wykonywać w następującej kolejności:

- Usunięcie karp
- rozbiórkę nawierzchni istniejącego chodnika
- Usunięcie i wywóz gruntu do wymiany
- Wymiana i zagęszczenie gruntu
- montaż instalacji elektroenergetycznej z ZK
- montaż instalacji technologicznej podziemnej
- wykonanie profilowania terenu
- montaż elementów małej architektury
- montaż oświetlenia:
 - wykopanie rowów pod kable i dołów pod fundamenty słupów oświetleniowych
 - budowa linii kablowej nn-0,4kV
 - montaż słupów
 - zasypanie rowów z ubiciem
 - podłączenie kabli i przewodów nn pod napięcie na słupie
 - pomiary rezystancji uziemienia i rezystancji izolacji kabli
 - pomiar skuteczności zerowania
- wykonanie nawierzchni

Podana kolejność jest orientacyjna, gdyż niektóre prace należy wykonywać równolegle.

Obiekt będzie włączony do infrastruktury technicznej w zakresie zasilania w energię elektryczną, wodę oraz odprowadzanie ścieków na warunkach określonych przez administratorów sieci wg odrębnych projektów, stanowiących część projektu zagospodarowania terenu.

Prace rozbiórkowe

Rozbórka będzie prowadzona sposobem ręcznym oraz mechanicznym przy użyciu koparek, pod nadzorem osób posiadających wymagane uprawnienia. Odpady betonowe uzyskane w wyniku rozbiórki będą poddane recyklingowi – kruszenie na terenie działki. Elementy nadające się do ponownego wykorzystania w razie

możliwości będą odzyskane, oczyszczone i przekazane do Inwestora. Pozostałe zostaną wywiezione i przekazane do utylizacji.

3. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- linia kablowa nn-0,4kV
- skrzyżowanie na trasie projektowanego kabla z urządzeniami innych gestorów
- istniejące nawierzchnie

W obszarze objętym pracami mogą wystąpić zagrożenia podczas wykonywania prac, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- niezidentyfikowane sieci zewnętrzne, kolidujące z zamierzeniem lub jego częścią
- nieznane, obce obiekty, które mogą znaleźć się pod ziemią
- przysypania ziemią, prace ziemne, wykopy i korytowania wykonywane przy użyciu sprzętu mechanicznego i środków transportu
- możliwość wpadnięcia do wykopu
- upadku z wysokości, prace montażowe elementów oświetlenia
- urazów mechanicznych, usuwanie drzew, wycinka, karczowanie, wyburzenia nawierzchni asfaltowych przy użyciu sprzętu mechanicznego, używanie wibratorów mechanicznych podczas robót ziemnych i drogowych
- oparzeń termicznych, stosowanie urządzeń do połączeń
- porażenie prądem elektrycznym w trakcie prowadzenia prac wymagających użycia urządzeń elektrycznych, prac przy instalacji elektrycznej, możliwość porażenie przy przyłączaniu się do sieci energetycznej oraz prac prowadzonych w bezpośrednim sąsiedztwie kabli energetycznych,
- możliwość upadku z wysokości przy pracach montażowych słupów oświetleniowych
- promieniowaniem łuku elektrycznego, montaż instalacji elektrycznych
- gazami i dymami spawalniczymi, podczas wykonywania prac spawalniczych
- oddziaływania substancji chemicznych, użycie chemicznych środków do ochrony roślin
- zaproszenie ognia i niebezpieczeństwo pożaru podczas przecinania gazami technicznymi elementów stalowych.
- możliwość potrącenie przez pojazdy kołowe poruszające się po drodze asfaltowej

W czasie prowadzonych prac rozbiórkowych, a następnie budowlanych i montażowych w projektowanym zamierzeniu budowlanym, przewiduje się występowanie ogólnych uciążliwości i zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

Będą prowadzone roboty budowlane, stanowiące szczególne zagrożenie, które są wykazane w §6 rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia Dz. U. Nr 120 poz. 1126 z 2003r.:

- roboty, przy których występuje ryzyko upadku z wysokości ponad 5m (montaż oświetlenia),
- roboty wykonywane pod lub w pobliżu przewodów linii elektroenergetycznych.

Należy zwrócić szczególną uwagę na mogące wystąpić zagrożenia związane z prowadzeniem wymienionych poniżej rodzajów robót budowlano- montażowych:

- prace rozbiórkowe
- roboty ziemne
- roboty betoniarskie

Z uwagi na specyfikację robót budowlanych w trakcie realizacji przyłączy należy zwrócić uwagę na wykonywanie wykopów i zasypki w ramach robót ziemnych związanych z realizacją przyłączy. Wykopy należy wykonywać wąsko przestrzenne, o bezpiecznym nachyleniu ścian. W przypadku niemożności wykonania wykopów jak powyżej należy zabezpieczyć je odeskowaniem.

Specjalne środki ostrożności należy przewidzieć przy rozbijaniu i kruszeniu betonu. Nie narażać pracowników na ponadnormatywne drgania oraz zabezpieczyć słuch i oczy.

Prace remontowo - budowlane z użyciem otwartego ognia należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru. W miejscu ich wykonywania przewidzieć sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru. Prace na wysokości i w wykopach prowadzić z wymaganym zabezpieczeniem pracowników. Pracodawca zapewni pracownikom odbycie, odpowiedniego do rodzaju wykonywanej pracy, szkolenia.

Specjalne środki ostrożności należy przewidzieć przy prowadzeniu prac z instalacją elektryczną:

- całość prac związanych z realizacją robót należy wykonać zgodnie z obowiązującymi Przepisami Budowy Urządzeń Elektroenergetycznych i Polskich Norm
- stosować się do uwag i wymagań stawianych przez gestorów poszczególnych sieci
- dla prawidłowego i bezpiecznego prowadzenia prac należy zapewnić pracownikom stosowne do potrzeb: sprzęt, narzędzia oraz środki ochrony indywidualnej,
- dla prawidłowego i bezpiecznego prowadzenia prac należy na czas robót sporządzić plan organizacji ruchu drogowego i odpowiednio oznakować plac budowy

4. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW

Całość robót należy wykonać z przestrzeganiem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlanych z dnia 6 lutego 2003 r. (Dz. U. 2003 nr 47 poz. 401); Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 1997 nr 129 poz. 844), Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. (Dz. U. 2004 nr 71 poz. 649).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami należy przeprowadzić następujące szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy:

- szkolenie wstępne w zakresie BHP
- instruktaż ogólny związany z przepisami BHP
- instruktaż stanowiskowy
- zapoznanie pracowników z zagrożeniami i ryzykiem zawodowym w ramach udzielonych szkoleń jak wyżej.

Wskazania sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

- budowa linii kablowej i napowietrznej nn-0,4kV będzie wykonywany w stanie bez napięciowym a miejsce pracy winno zostać odpowiednio przygotowane w sposób określony w poleceniu na pracę;
- Należy zachować normatywne odległości podczas pracy sprzętu od linii elektroenergetycznych;
- pracownicy wykonujący te prace powinni przez dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników zostać zapoznani ze sposobem przygotowania miejsca pracy, ze wskazaniem występujących zagrożeń oraz z omówieniem sposobu wykonywania robót;
- należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony środowiska
- należy przestrzegać zasad gospodarki odpadami

W aktach budowy powinny znajdować się dokumenty pracowników z potwierdzeniem przeprowadzenia tych szkoleń. Dodatkowo należy prowadzić księgę szkoleń, jako dokument ewidencji ich wykonania, potwierdzenie szkoleń dodatkowych i uzupełniających, zapisy przeprowadzonych kontroli i polecenia bieżące.

Do bezpośredniego wglądu pracowników w czasie trwania całej budowy należy opracować i udostępnić Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, przygotować informacje dotyczące ryzyka dla poszczególnych prac i zawodów. Dokumenty te powinny znajdować się pod opieką wyznaczonego pracownika administracyjnego budowy z podaniem tej wiadomości na tablicy ogłoszeń.

Wykonawca przed przystąpieniem do wykonywania robót powinien opracować instrukcję bezpiecznego ich wykonywania i zapoznać z nią pracowników w zakresie wykonywanych przez nich robót.

Pracownicy powinni być przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (szkolenie podstawowe, okresowe oraz instruktaż na stanowisku pracy) oraz powinni posiadać aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania danego rodzaju prac. Kopie tych dokumentów powinny być przechowywane w biurze budowy.

Pracownicy zatrudnieni przy realizacji projektu zobowiązani są do ścisłego przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie BHP i Ppoż. oraz innych szczegółowych obowiązujących na terenie budowy.

Pracownicy zatrudnieni na budowie powinni:

- znać przepisy, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniach,
- wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,
- dbać o należyty stan narzędzi i sprzętu oraz o porządek w miejscu pracy,
- stosować środki ochrony zbiorowej a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej i odzieży ochronnej zgodnie z przeznaczeniem,
- niezwłocznie zawiadomić o zauważonym na budowie wypadku, zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników oraz inne osoby znajdujące się w sąsiedztwie o grożącym niebezpieczeństwie,
- współdziałać z pracodawcą i przełożonymi w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przyjęcie do wiadomości przez pracownika przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odbycie szkoleń i instruktaży stanowiskowych musi być potwierdzone własnoręcznym podpisem w rejestrze ewidencji szkoleń. Obowiązek ten dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych na budowie.

5. ORGANIZACJA PLACU BUDOWY

Roboty budowlano - montażowe powinny być prowadzone zgodnie z przyjętą technologią wykonania robót. Prace rozbiórkowe należy prowadzić zgodnie z przepisami BHP. Należy przestrzegać określonej kolejności robót. Prace prowadzić pod kierunkiem i nadzorem kierowników budowy posiadających stosowne uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Należy wyznaczyć i oznakować wewnątrz placu rozbiórki stref niebezpiecznych wokół rozbieranych obiektów z zakazem wstępu do nich osób innych niż zatrudnione bezpośrednio przy rozbiórce danego obiektu.

Ze względu na charakter robót zaliczanych do grupy niebezpiecznych przed przystąpieniem do rozbiórki należy sporządzić plan BIOZ.

Przy zadaniach o bardziej złożonym przebiegu realizacji, wykonanie robót powinno być organizowane zgodnie z projektem organizacji montażu opracowanym dla całości zamierzenia budowlanego lub odpowiedniej jego części. Zakres opracowania projektu powinien być dostosowany do rodzaju, wielkości i stopnia złożoności, zapewniając prawidłową realizację robót oraz bezpieczne warunki prowadzenia prac.

Należy też zapewnić bezpieczną ewakuację pracowników przez prawidłowo utrzymane drogi ewakuacyjne. W całym okresie realizacji prace powinny być organizowane i prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP i obowiązującymi wytycznymi w tym zakresie.

Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy:

- teren budowy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych;
- wyznaczyć strefy niebezpieczne, oświetlić i oznakować znakami ostrzegawczymi;
- wyznaczyć drogi dojazdowe oraz drogi do komunikacji pieszej;
- wyznaczyć działki składowe do składowania materiałów i elementów konstrukcyjnych; teren do składowania powinien być wyrównany, utwardzony, odwodniony i oświetlony;
- zapewnić dla pracowników budowy pomieszczenia socjalne oraz sanitarno-higieniczne;
- pracowników wyposażać w sprzęt, narzędzia, odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej.
- stosować się do uwag i wymagań stawianych przez gestorów poszczególnych sieci
- dla prawidłowego i bezpiecznego prowadzenia prac należy na czas robót sporządzić plan organizacji ruchu drogowego i odpowiednio oznakować plac budowy

Całość prac związanych z realizacją robót należy wykonać zgodnie z obowiązującymi Przepisami Budowy Urządzeń Elektroenergetycznych i Polskich Norm.

Prace budowlane i montażowe należy wykonywać zgodnie z opracowanym Planem Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia. W czasie realizacji robót należy ustanowić bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy.

W przypadku wykonywania robót jednocześnie przez różnych wykonawców należy wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem pracy wszystkich zatrudnionych na budowie pracowników. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze. Wykopy powinny być wykonane z bezpiecznym nachyleniem skarpy lub powinny być obudowane, z wysuniętą górną krawędzią obudowy 15 cm ponad teren. W pasie terenu przylegającego do górnej krawędzi wykopu wykonać spadki umożliwiające odpływ wód opadowych w kierunku od wykopu. Urobek powinien być składowany poza linią naturalnego odłamu gruntu. Należy kontrolować zawartość substancji ropopochodnych w powietrzu i w wykopie.

Stanowiska spawalnicze powinny być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych. Stanowiska spawaczy powinny być wydzielone i zabezpieczone osłonami uniemożliwiającymi szkodliwe oddziaływanie promieniowania na inne osoby.

Sprzęt elektryczny powinien być pełnosprawny, chroniony przed wilgocią i uszkodzeniami mechanicznymi. Podłączenie, obsługa techniczna oraz uziemienie i konserwacja powinny być wykonane przez uprawnionego elektryka.

Nie wolno prowadzić montażu przy złej widoczności, we mgle i porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie są odpowiednio oświetlone oraz przy prędkości wiatru powyżej 10m/s. Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień pracowników.

Do zabezpieczenia stanowisk pracy przed upadkiem z wysokości należy stosować środki ochrony zbiorowej jak podesty robocze z balustradami ochronnymi lub środki ochrony indywidualnej jak szelki bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa mocowaną do stałego elementu konstrukcji.

W czasie wykonywania robót antykorozyjnych, z użyciem materiałów zawierających rozpuszczalniki organiczne, na czas wykonywania robót należy:

- usunąć otwarte źródła ognia na odległość minimum 30 m od rejonu wykonywania robót,
- używać narzędzi z materiałów nieiskrzących, a wyposażenia elektrycznego w wykonaniu Ex.

W czasie wykonywania robót należy stosować się do uwag zawartych w karcie charakterystyki substancji

niebezpiecznej. Stanowiska pracy należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy.

W dostępnym miejscu powinna być powieszona tablica informacyjna budowy wraz z numerami telefonów:

- pogotowia ratunkowego 999
- straży pożarnej 998
- policji 997

6. PRZEPISY ZWIĄZANE

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. nr 2003 nr 120 poz. 1126)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6.02.2003 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003 nr 47 poz. 401)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 1997 nr 129 poz. 844)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. 2001 nr 118 poz. 1263)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz. U. 1996 nr 62 poz. 287)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz. U. 1996 nr 62 poz. 288)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz.U. 1996 nr 69 poz. 332) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 1997 nr 109, poz. 704)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 1996 nr 62 poz. 285)